خلاصہ کتاب

بابای دارا، بابای ندار

ثروتمندان به فرزندان خود در زمینه کارکرد پول چه چیزی میآموزند، که نادارها و اعضای طبقه میانی جامعه از آن غافلند!

رابرت كيوساكي، شارون لچنر

مترجم: دكتر عبدالرضا رضايينژاد

نشر فرا

بهار ۸۲

ما دوران گذشته را پشت سر گذاشتهایم و به زمانهای رسیدهایم کـه علـم و ثــروت در یــک راسـتا قــرار گرفتهاند. علم و ثروت بحث امروز است

نویسندگان کتاب به این نکته اشاره دارند که " تا ۳۰۰ پیش، زمین منبع ثروت بود. زمـینداران ثروتمنـد به حساب میآمدند، پس از آن دوران صنعتی فرارسید و صاحبان صنایع به ثــروت رسـیدند. امــروز دوران دانش و اطلاعات است. کسانی که به اطلاعات تازه و روز دسترسی داشته باشند ثروتمندند." نویســندگان کتاب، روشهای آموزشی مدارس را برای عصر حاضر مناسب و کافی نمیدانند و معتقدند که "مدرسههــا کارمندپرورند و نه کارآفرینپرور."

آموزشهایی که برای عصر سازمانهای بزرگ و بوروکراتیک مناسب بــود، دیگــر جوابگــوی نیازهــای سازمانهای پیچیده، شبکهای و مبتنی بر دانش امروز نیست. درواقع فرزندان مــا را بــرای دنیــایی تربیــت میکننـد که دیگر وجود ندارد. نویسندگان به جوانان امروز توصیه مــیکننــد کــه کــارآفرین باشــند. بــرای کارآفرینی باید سختکوش، خوشبین و ریسکــپذیر بود و باید هوشمندی مالی داشت.

هوشمندی مالی نیز از چہار عامل

- · آشنایی با حسابدا*ری*،
- روشهای سرمایه گذاری،
  - بازاریابی،
- آگاهی از قوانین، حاصل میشود.

و بالاخره پیام اصلی کتاب این است: "برای پول کار نکنید، بگذارید پول برایتان کار کند."

•

( )

من دو بابا داشتم، یکی دارا و دیگری نادار.

یکی بسیار درسخوانده و زیرک بود، مدرک دکترا داشت. بابای دیگر هرگز نتوانسته بود کلاس هشتم را هم به پایان برساند.

هردو مرد سختکوش و در کار و زندگی خود پیروز بودند.

در آمد هر دو نفر رضایتبخش بود، ولی یکی از آنان در زمینههایی پیوسته مشکل داشت. بابای دیگر از ثروتمندترین مردان ایالت هاوایی شد.

هر دو مرد با اراده، فرهمند (charismatic) و تأثیرگذار بودند. هر دو به من انــدرزهایی دادنــد، ولـی اندرزهای آنان متفاوت بود. هر دو مرد به درس خواندن سخت عقیده داشتند ولی موضوعهای یکسانی را توصیه نمیکردند.

اگر من یک بابا داشتم ناچار بودم تا اندرزهای او را بپذیرم یا رد کنم. با داشــتن دو بابــا ایــن فرصــت را یافتم تا دیدگاههای آنان را با هم بسنجم، دیدگاه یک مرد دارا و یک مرد نادار.

مشکل من در نوجوانی این بود که مرد دارا هنوز به ثروت نرسیده بود و مرد نادار هم تنگدست نشده بود. هر دو مرد تازه پا به راه نهاده و با در آمد و خانواده خود سر گرم بودند. ولی دیدگاه آنان درباره پــول متفاوت بود. برای مثال: از دید یک بابا "عشق به پول سرچشمه همه بدیها" و از دیــد دیگــری: "بــیپــولی ریشه همه بدیها"

دوگانگی در دیدگاه آنان، به ویژه هنگامی که پای پول به میان میآمد، آنچنان چشــمگیر بــود کــه مــرا سخت کنجکاو و جستجوگر بارآورد.

یکی از دلایلی که دارایان همواره داراتر و ناداران نادارتر میشوند، این است که موضوع کاربرد پـول را در خانه (نه در مدرسه) یاد میگیرند. بسیاری از ما از پـدران و مـادران خـود دربـاره کـارکرد پـول چیــز میآموزیم، بنابراین یک پدر و مادر نادار از پول چه میدانند که به فرزند خود بیاموزند؟ آنان بـهسـادگی اندرز میدهند که: "خوب درس بخوان و نمرههای خوب بگیر." در مدرسه از پول چیزی به ما نمیآموزند.

از آنجایی که من دو پدر اثرگذار داشتهام، از هر دو چیز آموختهام. برای مثـال یکـی از باباهـایم عـادت داشت بگوید: " از عهده من برنمیآید." دیگری از به کار بــردن ایــن واژه پرهیــز مــیکــرد و بــه جــای آن میگفت: "چگونه میتوانم از عهده این کار برآیم؟" عبارت نخست حالت خبری و عبارت دوم جنبه پرسشــی دارد. " از عهده من برنمیآید" مغز را از کار میاندازد و "چگونه میتوانم از عهــده آن بــرآیم؟" مغــز را بــه حرکت و جستجو وامیدارد.

از دید بابای دوم عبارت " از عهده من برنمی آید" نشانه تنبلی مغزی و فکری است. او به ورزیده ساختن مغز (این نیرومندترین رایانه جهان) عقیده داشت. هر قدر مغز شما نیرومندتر شود، داراتر میشوید.

یکی از باباها توصیه میکرد: "خوب درس بخوان تــا در شــرکت ارزشــمندی اســتخدام شــوی." توصــیه دیگری چنین بود: "خوب درس بخوان تا بتوانی شرکت ارزشمندی برای خریدن پیدا کنی."

یکی از باباها می گفت: "دلیل اینکه ثروتمند نشدهام شما بچهها هستید." دیگری می گفت: "دلیــل اینکــه باید ثروتمند شوم شما بچهها هستید."

یکی میگفت: "پول را باید محتاطانه و بیخطر هزینه کرد." دیگری میگفت: "مــدیریت ٍخطــر کــردن را بیاموزید."

یکی عقیده داشت: "خانه ما بزرگترین دارایی خانواده است." به عقیـده دیگـری: "خانـه بــزرگـتــرین بدهکاری است و هر کس بیشترین درآمدش را در خرید خانه سرمایهگذاری کند، دچار دردسر میشود.

هر دو بابا صورتحسابهایشان را بههنگام میپرداختند، ولـی یکـی در نخسـتین فرصـت و دیگــری در آخرین فرصت.

به عنوان یک نوجوان، آگاهانه تصمیم گرفتم تا پیوسته متوجه برگزیدن اندیشهها باشم، انــدرز کــدام را آویزه گوش کنم. بابای دارا یا بابای نادار؟ هرچند که دو مرد سخت بر لــزوم آمــوزش و یــادگیری تأکیــد داشتند، اما دیدگاهشان در اینکه چه باید آموخت متفاوت بود.

یکی از من میخواست تا خوب درس بخوانم، به درجات تحصیلی بالا برسم و بــرای پــول در آوردن کــار کنم، وکیل، حسابدار یا کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی شوم. دیگری مرا تشویق می کرد تا برای ثروتمند شدن درس بخوانم، دریابم که پول چگونه کار می کند و چگونه می توانم آن را بــه خــدمت خــود بگیــرم. وی پیوسته می گفت: "من برای پول کار نمی کنم، پول برای من کار می کند!"

از ۹ سالگی تصمیم گرفتم تا در زمینه پول از بابای دارایم پیروی کنم و چیز بیاموزم. گوش دادن به بابــای نادارم را کنار گذاشتم هرچند که دارای مدرک عالی دانشگاهی بود.

همین که تصمیم گرفتم تا گوش جان به که بسپارم، آموزشم در زمینه کارکرد پول آغاز شد. بابـای دارا به مدت ۳۰ سال به من درس داد تا ۳۹ ساله شدم. هنگامی که دریافت آنچه را که خواسته بـه کلـه غالبـاً مقاوم من فرو کند، بهخوبی فهمیده و یادگرفتهام، از تلاش بازایستاد.

پول گوشهای از قدرت است، از آن قدرتمندتر، آموزش مسائل مالی است. پول میآید و میرود، ولی اگر چگونگی کارکرد پول را بیاموزید، بر آن چیره میشوید و به ثروتمند شدن میپردازید.

چون من از ۹ سالگی به یادگیری پرداختم، درسهای بابای دارایم ساده بودنــد. مهــم تــرین آنهــا شــش درس بود که در طول ۳۰ سال تکرار میشدند. این کتاب درباره آن شش درس است، با همان سادگی کــه بابای ثروتمندم به من آموخت. اینها نشانههای راهنما هستند، نشانههایی که به شما و فرزندانتــان کمــک میکنند تا بر ثروت خود بیفزایید، هرچند که فضای جهانی نامطمئن و ناپایدار باشد:

درس ۱- ثروتمندان برای به دست آوردن پول کار نمیکنند.

درس ۲- چرا آموختن دانش مالی ضروری است؟

درس ۳- مواظب کسبوکار خود باشید.

درس٤– تاریخ مالیاتها و قدرت شرکتهای بزرگ

درس ۵– ثروتمندان پولشان را سرمایه گذاری میکنند.

درس ۶– برای یادگیری کار کنید نه پول در آوردن.

-

ـ بابا میتوانی به من بگویی چگونه میتوان ثروتمند شد؟

بابام روزنامه عصر را کنار گذاشت و پرسید: پسرم چرا میخواهی ثروتمند شوی؟

ــ امروز مامان جیمی را در حال رانندگی با کادیلاک تازهشان دیدم. آخر هفته هم به ویلای کنــار دریــای خود میروند، سه تا از دوستها را با خود میبرند ولی من و مایک دعوت نشدهایم. گفتند شما بچــههــای نادار هستید و با ما جور درنمیآیید.

بابام با ناباوری پرسید: راستی چنین گفتند؟

با آهي غمگين گفتم: بله همينطور است.

بابام در سکوت سری تکان داد، عینکاش را از روی بینی بالا زد و به خوانــدن روزنامــه ادامــه داد. مــن همچنان منتظر پاسخ ماندم.

بابام عاقبت روزنامه را زمین گذاشت. به آرامی آغاز سخن کرد: خوب پسرم، اگر مـیخـواهی ثروتمنــد شوی، باید پول در آوردن را بیاموزی.

پرسیدم: چگونه میتوانم پول دربیاورم؟

با لبخند پاسخ داد: کلهات را به کار بینداز! معنای سخناش بهسادگی این بود که، پاسخ درسـتی برایــت ندارم، بیشتر مزاحم من مشو.

صبح روز بعد آنچه را بابایم گفته بود با بهترین دوستم، مایک در میان نهادم. مادر و پــدر مــن نیازهــای ابتدایی همچون خوراک، پوشاک و سرپناه را فراهم آورده بودند. آنها عادت داشتند که بگوینــد: اگــر چیــز دیگری می خواهید، برای به دست آوردنش کار کنید.

مایک پرسید: خوب برای پول در آوردن چکار کنیم؟

گفتم نمیدانم، ولی از تو میخواهم با من شریک شوی.

مایک پذیرفت و در یکی از بعدازظهرها آن پرتو نوری که در انتظارش بودیم تابیدن گرفت. مطلب را مایک در یکی از کتابهای علمی خوانده بود. من و مایک به خانه تک تک همسایههای منطقه مراجعه کرده و خواهش میکردیم تا لولههای خمیردندان خود را برای ما نگهدارند.

نگرانی مادرم رو به فزونی نهاد. در کنار ماشین لباسشوییِ او گوشهای را به عنوان انبار مــواد خــام خــود برگزیده بودیم. یک روز مادرم با لحنی جدی پرسید: پسرها چه کار میکنید؟ با این آشغالها کاری بکنید یا همه را بیرون میریزم. توضیح دادیم که بهزودی تولید خود را آغاز خواهیم کرد. منتظــر چنــدین همســایه دیگر هستیم که خمیردندانهایشان را مصرف کنند و لولههای خالی آنها را نیز گردآوری کنــیم. مــادر یـک هفته دیگر به ما مهلت داد.

تاریخ تولید را جلو انداختیم. پدرم یک روز با یکی از دوستاناش به خانه آمد و دید که دو کودک ۹ ساله در محل پارکینگ خط تولید خود را با تمام سرعت به راه انداختهاند. گرده پودر سفیدی همه جــا را گرفتــه

بود. روی میزی دراز، پاکتهای کوچک شیر که در مدرسه مصرف میشوند، و منقل بزرگ خـانواده ویــژه کباب کردن پر از زغال و آتش سرخ با گرمای زیاد قرار داشت.

پدرم با احتیاط پیش آمد. او و دوستاش که نزدیک تر شدند دیدند که داخل دیگ فولادی روی آتش پر از لولههای خالی خمیردندان است که ذوب میشوند. در آن روزگار لولههای پلاستیکی خمیردندان هنوز به بازار نیامده بود. ما لولهها را در دیگ فولادی میریختیم و گرما میدادیم تا ذوب شود. سپس دیگ را با احتیاط از روی آتش برداشته و فلز آب شده را از سوراخهای کوچکی که در بالای پاکت شیر درست کرده بودیم، به درون آن میریختیم. دیوارههای پاکت شیر را با خمیر گچ پوشانده بودیم. پودر سفید پخششده در پیرامون، از همان گچی بود که به دیوارهها مالیده بودیم. به خاطر شتابی که در کار داشتم پای مین به کیسه گچ خورده و با ریختن آن بر زمین، به نظر میرسید که کولاک بیرف بیر کارگاه وزیده است. پاکتهای شیر لایه بیرونی قالبهای گچی ما بودند.

دست آخر کار تمام شد و دیگ را پایین گذاشتیم.

پدرم محتاطانه پرسید: پسرها چه کار میکنید؟

گفتم همان کاری را میکنیم که شما گفتید، میخواهیم ثروتمند شویم. مایک هم خندید و گفت شریکیم. بابا پرسید: خوب توی قالب گچی چی دارید؟

گفتم تماشا کن.

پدرم با هیجان گفت: اوه خدای من! دارید نیکل گدازی میکنید. پدر از ما خواست تا همــه چیــز را کنــار بگذاریم و به او گوش دهیم. با لبخند و بهآرامی کوشید تا معنای جعل کردن را برایمان توضیح دهد.

مایک با صدای لرزان پرسید: منظورتان این است که کاری غیرقانونی کردهایم؟

بابا با نرمی گفت: بله، با این وصف شما یک اندیشه بکر و کــاری بــیســابقه را بــه تماشــا گذاشــتهایــد. بهراستی من به شما افتخار می کنم.

مایک و من نومیدانه بیست دقیقهای را در سکوت نشستیم. کسبو کار مــا در روز بازگشــایی بــه هــوا رفته بود. به مایک گفتم گمان میکنم جیمی و دوستاناش راست میگویند، مــا آدمهــای نــاداری هســتیم. پدرم برگشت و گفت: پسرها، شما تنها هنگامی نادار هستید که از کوشش بازایستید. نکته مهم ایــن اســت که شما حرکتی کردهاید. شما کاری انجام دادهاید. من به هردوی شما افتخار میکنم. ادامه بدهید. تســلیم نشوید.

پرسیدم بابا پس چرا شما ثروتمند نیستید؟

ــ چون من آموزگاری را برگزیدهام. بهراستی که آموزگاران به ثروتمند شدن نمیاندیشند، تنهــا درس دادن را دوست دارند. اگر میخواهید درس ثروتمند شدن را بیاموزید، نزد بابای مایک بروید.

مایک با چهرهای درهمکشیده گفت: پدر من؟

پدرم با لبخند تکرار کرد آری پدر تو. کارشناس بانکی من و پدرت یک نفر اسـت. او از بابایـت سـخت تعریف میکند. چندین بار به من گفته است که پدر تو در زمینه پول ساختن نابغه است.

با شنیدن این سخنان من و مایک خوشحال شدیم و با پدرش دیدار کردیم.

او گفت پسرها آمادهاید؟ ما با تکان دادن سر پاسخ دادیم.

Y

ـ بسیار خوب، به شما درس خواهم داد ولی نه به روش مدرسهای. شما باید کار کنید منهم درستان می دهم. اگر نکردید از درس هم خبری نخواهد بود.

گفتم: میتوانم چیزی بپرسم؟

ـ نه، بپذیرید یا رها کنید. اگر نتوانید ذهن خود را تصمیم گیرنده بارآورید، هیچ گـاه پولسـاز نخواهیــد شد. فرصتهایی میآیند و میروند. اینکه بدانید کی و چگونه باید با شتاب تصمیم گرفت، مهــارت مهمــی است. فرصتی که خواستهاید اینک در اختیار شماست تا ده ثانیه دیگر یا درس آغاز مــیشــود یــا قرارمــان بههم میخورد.

من و مایک پذیرفتیم. بابای مایک گفت به فروشگاه من میروید و برایم کار میکنید. ساعتی ۱۰ سنت به شما میدهم و هر شنبه ۳ ساعت کار خواهید کرد.

من گفتم ولی شنبهها بازی بیسبال دارم.

بابای مایک با خشونت گفت: میپذیرید یا رها میکنید؟

پاسخ دادم میپذیرم، و کار کردن و آموختن را جانشین بازی بیسبال نمودم.

۳ هفته پیاپی در فروشگاه کار کردم. در ساعت ۱۲ کارم تمام میشد و مسئول فروشگاه ۳ سکه ۱۰ سنتی کف دستم میگذاشت که حتی در آن میانه دهه ۱۹۵۰ برای کودکی ۹ ساله پولی هی~~ج~~انآور نبود.

با فرارسیدن هفته چهارم من آماده ترک کار شده بودم چون میدیدم که برده ساعتی ۱۰ سنت شـده بودم. از این گذشته پس از نخستین دیدار دیگر بابای مایک را نمیدیدم. هنگام ناهار به مایک گفتم من این کار را ول میکنم. مایک به خنده افتاد. با خشم و ناراحتی پرسیدم: چرا میخندی؟

_ بابام گفت که چنین خواهد شد. سفارش کرد که هرگاه آماده ترک کار شدی، به سراغش برویم. حاضر و آماده روبه رو شدن با او بودم. حتی بابای واقعیام هم از او خشمگین بود.

پدر راستینم، آنکه "بابای نادار" مینامم، عقیده داشـت کـه "بابـای دارا" از قـانون حمایـت از کودکـان سرپیچی کرده است و باید تحت پیگرد قرار گیرد.

به ملاقات پدر مایک رفتم، پس از یک ساعت معطلی، مرا به اتاق خود فراخواند و گفت: شنیدهام که خواهان اضافه دستمزد هستی وگرنه کارت را ترک خواهی کرد. با بغض گفتم شما شرط را رعایت نکردید. شق و راست در صندلی گرداناش نشست و گفت: بد نیست، در کمتر از یک ماه صدایت به بلندی دیگر کارکنان گلهمندم رسیده است.

از موضوع سر درنیاورده بودم. گفتم چی؟ شما قول خود را شکستهاید. به من چیزی یـاد ندادیـد، حـالا میخواهید مرا تنبیه هم بکنید؟ این بیرحمانه است. بهراستی بیرحمانه.

بابای دارایم با آرامی گفت: ولی من دارم به تو درس میدهم.

با خشم گفتم، به من چه یاد دادهاید؟ هیچ. بابای دارا گفت: اوه اکنــون صــدایت درســت ماننــد بیشــتر کسانی شده که برای من کار میکنند. کسانی که یا اخراج کردهام، یا خودشان مرا ترک کردهاند.

با دلیری دور از انتظار برای یک پسربچه پرسیدم: چه داری بگویی، شما قول خود را نگه نداشتید. به من هیچ یاد ندادید.

بابای دارا با آرامی پرسید: چگونه میدانی که هیچ یاد ندادهام؟

N /

گفتم: هرگز با من سخنی نگفتید. من برایت کار کردم و شما هیچ یادم ندادید.

بابای دارا پرسید: آیا درس دادن تنها از راه گفتگو و سخنرانی شدنی است؟

ياسخ دادم: خوب، آره.

لبخندزنان گفت: این روشی است که در مدرسهها یاد میدهند. زنیدگی ایین گونیه درس نمیدهد. زندگی سخن نمی گوید. شما را به این سو و آن سو می فشارد. با هر فشاری می گویید بییدار شو، چیزی هست که باید بیاموزی. اگر از آن دسته آدمهایی باشی که هر بار زندگی روی خشن خود را نشان دهد، تسلیم می شوی، چنین آدمهایی همواره حاشیه امن را برمی گزینند، آهسته می آینید و آهسیته می رونید. پس انداز می کنند برای روز مبادایی که هر گزنخواهد آمد.

پرسیدم: شما هم دانسته با من خشن رفتار کردید؟

بابای دارا گفت: برخی چنین گمان میکنند، ولی من تنها خواستم اندکی مزه زندگی را به تو ب~~چ~~شانم. پرسیدم: کدام مزه زندگی؟

گفت: شما پسرها نخستین کسانی هستید که از من خواستهاند تـا در زمینـه پـول سـاختن درسشـان بدهم. بیش از ۱۵۰ نفر برایم کار میکنند ولی حتی یک نفرشان از من نپرسیده است که از پول چه میدانـم. از من شغل و چک پرداختی را میطلبند ولی هرگز نخواستهاند که درباره پول چیزی بیاموزند. همین اسـت که بهترین سالهای زندگی خود را در کسب پول صرف میکنند بدون آنکه بهدرسـتی آن را بشناسـند. از اینرو هنگامی که مایک به من گفت شما میخواهید چگونگی پـول درآوردن را بیاموزیـد، خواسـتم زنـدگی اندکی خشونت خود را به شما نشان دهد تا آماده یادگیری شوید. به این دلیل بود که مزدتان را ساعتی ۱۰ سنت پرداختم.

پرسیدم درسی که از ساعتی ۱۰ سنت کار کردن گرفتهایم چه بود؟ اینکه شما آدم بیمقداری هسـتید و کارکنان را استثمار میکنید؟

بابای دارا از ته دل به خنده افتاد. هنگامی که خندهاش تمام شد، چنین گفت: تو بهتر است دیـدگاهت را درباره من عوض کنی، از سرزنش من و تصور اینکه مسئلهسازم دست بردار. اگر گمان مـیکنـی کـه مـن مشکل آفرینم، تغییرم بده، ولی چنانچه مشکل از خودت است، به اصلاح خود بپـرداز. چیــزی تــازه بیــاموز و خردمندتر شو. بسیاری از مردم خواهان دگرگونسازی سراسر جهان هستند، غیر از خودشان. بگذار چیــزی به تو بگویم. تغییر خود از تغییر همه مردم بسی آسانتر است.

گفتم: مطلب *ر*ا نمی فهمم.

بابای دارا با بیصبری گفت: به جای خودت، مرا سرزنش نکن.

ـ ولی شما بودید که ساعتی ۱۰ سنت به من پرداختید.

بابای دارا با لبخند پرسید خوب چه چیزی آموختی؟

با اندکی اخم گفتم: اینکه شما آدم بیمقداری هستید.

ـ ببین گمان میکنی که مشکل ازمن است؟

ـ بله همینطور است.

· ·

ــ خوب همین رفتار را ادامه بده و چیزی نخواهی آموخت. اگر این رفتار را ادامه دهی، چه راهی برایــت باقی میماند؟

ـ خوب چنانچه دستمزدم را اضافه نکنی، به من احترام نگذاری و درس ندهی کار را ترک میکنم.

بابای دارا گفت: خوب همین کار را بکن. همانگونه که بسیاری از دیگران میکنند. آنان به دنبــال کــاری دیگر میروند، فرصتی بهتر و پرداخت بیشتر. گمان میکنند که شغل تازه و دستمزد بــالاتر مشــکلشــان را حل میکند. در بسیاری موارد چنین نیست.

پرسیدم پس چه چیزی مسئله را حل میکند؟ پذیرش ساعتی ۱۰ سنت؟

بابای دارا با خنده گفت: این کاری است که گروهی میکنند. چک دستمزد خود را میگیرند و میداننــد که خانوادهشان در فشار مالی دست و پا می زند. در انتظار افزایش دستمزد میمانند و گمان می کنند کــه پول بیشتر مشکل آنان را برطرف میکند. برخی هم شغل دومی میگیرند و یک دریافت مختصر دیگر.

چشم بر کف اتاق دوخته رفته رفته پیام آموزشی بابای دارا را دریافت میکردم. مـیتوانسـتم احسـاس کنم که مزه زندگی همین است. از او پرسیدم: پس چه چیزی مسئله را حل میکند؟

در حالی که بهنرمی بر سرم ضربه میزد گفت: این، چیزی که میان دو گوش تو جا دارد.

اینجا بود که بابای دارا تفاوت خود را با کارکناناش و بابای نادارم، به نمایش گذاشت. (چیزی که دسـت آخر او را یکی از بزرگترین ثروتمندان هاوایی بود، در حالیکه بابای بسیار درسخوانده و نادارم هـمچنـان با دشواریهای مالی درگیر بود.) تفاوت خیلی ساه است. بابـای دارا پیوسـته ایـن دیـدگاه سـاده را تکـرار میکرد (چیزی که من آن را درس شماره ۱۰ مینامم).

ناداران و طبقه میانی برای پول کار میکنند، ثروتمندان ترتیبی میدهند تا پول برایشان کار کنــد. بابــای بسیار درسخوانده توصیه میکرد "سخت درس بخوانم، نمرههای خوب بگیرم تا بتــوانم در یـک شــرکت بزرگ شغلی مطمئن و تضمینشده با مزایای عالی به دست آورم. بابای دارا از مــن مــیخواســت تــا رمــز کارکرد پول را بیاموزم و آن را به خدمت بگیرم. این گونه درسها را با راهنمــایی او در خــلال زنــدگی (نــه کلاس درس) یاد گرفتم. ثروتمندان برای پول کار نمیکنند.

دوری گزیدن از یکی از بزرگترین دامهای زندگی

بابای دارا میگفت بسیاری از مردم را می توان با یک بها خرید. هرکدام از آنان بهایی دارند که برخاسـته از میزان ترس و آزشان است. نخست، ترس از بیپول شدن آنان را به سخت کوشی برمیانگیزد و هنگامی که چک دستمزد خود را گرفتند، آزمندی یا آرزوها سربرمیدارد و به فکر چیزهای دلپذیری میافتند که پـول میتواند بخرد. بدینگونه است که الگوی زندگی شکل میگیرد.

پرسيدم چه الگويي؟

ــ الگوی از خواب برخاستن، رفتن به سر کار، پرداختن صورتحسابها و تکرار برخاستن، به سر کار رفتن، پرداخت صورتحسابها ... از آن پس، زندگی را تنها او احساس هدایت میکند: ترس و آز. بــه آنــان پــول بیشتر بدهید، به هزینه کردنها میافزایند.

بابای دارا گفت در نهایت همه ما مستخدم هستیم. تنها در سطحهای متفاوتی کار میکنیم. مــن از شــما میخواهم که از آن دام بپرهیزید. دامی که آفریده احساس ترس و آرزوی ماست. اینها را به سود (نه زیان 1.

خود) به کار بگیرید. این است آنچه میخواهم به شما بیاموزم. اگر در سایه احساسات به بــالاترین در آمــد هم برسید همچنان برده هستید. بردهای با دستمزد بالا.

پرسیدم چگونه میتوانیم از این دام بگریزیم؟

ـ دلیل اصلی ناداری یا رویارویی با مشکلات مالی، ترس و نادانی است نه اقتصاد، دولت، یـا ثروتمنــدان. ترس درونی و نادانی انسان را در دام اسیر میکند. پس شما درس بخوانید و دانشگاه را هم تمام کنید. من هم یادتان میدهم که چگونه بیرون از دام بمانید.

بابای دارا توضیح داد که زندگی انسان کوشش و دست و پا زدنی است میان نادانی و آگاهی گسـترده. هنگامی که انسان از جستجوی اطلاعات و دانش خودشناسی بازایستد، به نادانی میدان داده اسـت. لحظـه به لحظه با این کوشش درگیریم که بیاموزیم تا چشم دل را باز کنیم یا ببندیم.

دیدن آنچه دیگران نمیبینند

بابای دارا می گفت: به کار ادامه دهید، هرچه زودتر از اندیشه نیاز به چک و دستمزد رها شـوید، زنـدگی بزرگسالی شما آسان تر خواهد شد. مغز خود را به کار بیندازید و بیمزد کار کنید. روزی خواهد رسید کـه راهی پیدا کنید با درآمدی بسی بیشتر از آنچه من بتوانم به شما بدهم. چیزهایی خواهید دید کـه دیگـران نمیبینند. فرصتهایی که درست پیش چشم تان است. بسیاری از مردم هرگز این فرصتها را نمیبیننـد، زیرا تنها به دنبال پول و ایمنی هستند، پس به همینها میرسند. هرگاه کـه یـک فرصـت را شـناختید، در سراسر زندگی آن را خواهید شناخت. این را بیاموزید و خود را از بزرگـترین دام زندگی رها کنیـد، دیگـر هرگز به این دام نخواهید افتاد.

این نکتهها باعث شد ما یک مشارکت دیگری به راه اندازیم. مامان ما زیرزمینی داشت که بدون استفاده مانده بود. آنجا را تمیز کردیم و صدها کتاب نقاشی خنده آور، که تاریخ آن گذشته و نیمه جلد هرکدام را قبلاً پاره کرده بودند و ظاهراً ارزشی نداشت، گرد آوری کردیم. کتابخانه ای برپا کردیم و خواهر کوچکتر مایک را که عاشق مطالعه بود به کتابداری گماشتیم. کتابخانه از ساعت ۱٤/۳۰ تا ۱۶/۳۰ باز بود و از هر به ۱۰ سنت ورودی می گرفت. رفته رفته همه بچههای منطقه مشتری کتابخانه ما شدند. برای آنان دادوستد خوبی بود. در فاصله دو ساعت پس از مدرسه، می توانستند پنج _ شش کتاب خنده دار بخوانند و تنها ۱۰ سنت بپردازند، در حالی که اگر می خواستند کتابها را بخرند، می بایست در برابر هر جلد ۱۰ سنت بدهند.

خواهر مایک کار ثبت نام روزانه مشتریان، مقدار پولی که داده بودند و مواظبت از کتابها را بـهخـوبی انجام میداد. میانگین درآمد مایک و من هفتهای ۹/۵ دلار بود. نفری یک دلار به کتابدار میدادیم و اجـازه داشت که هرچه میخواهد کتاب بخواند. کوشش کردیم که شعبه دیگری هم برپا کنیم ولی هیچ گاه کسـی به امانتداری و سخت کوشی خواهر مایک نیافتیم. از آن زمان دریافتیم که پیداکردن کارمند شایسته چقـدر دشوار است.

بابای دارا خیلی خوشحال بود. اینک چیزهای دیگری داشت که به ما بیاموزد. او از اینکه ما درس نخسـت را خوب آموخته بودیم بسیار خشنود بود. با دستمزد نگرفتن ناچار شدیم تا مغز خود را در پی یافتن فرصتی برای پول ساختن به کار اندازیم. با به راه انداختن کتابخانه، امور مالی را در دست و مهار خود داشــتیم و بــه

کارفرمایی متکی نبودیم. جالبترین بخش آن بود که کسبوکارمان پـول درمـیآورد، حتـی هنگـامی کـه خودمان حضور نداشتیم، پول برایمان کار میکرد. بابای دارا به جای مزد دادن، آنهمه پول به ما رساند.

_

بهترین دوستم، مایک، در سال ۱۹۹۰ امپراتوری پدرش را تحویل گرفت. بهراستی که کارها را بهتر از پدرش انجام میدهد. او و همسرش ثروتی دارند که نمیتوانید مقدار آن را تصور کنید. امپراتوری پدر اکنـون در اختیار اوست و مایک در حال پرورش پسرش است تا جای او را بگیرد، همانگونه که بابای دارا ما را پرورش داد.

در سال ۱۹۹۶ هنگامی که ۶۷ سال داشتم، بازنشسته شدم. همسرم کیم ۳۷ سال داشت. بازنشستگی در این سن به معنای کار نکردن نیست، سد بستن در برابر دگرگونیهای بزرگ و پیشبینی نشده است. چه کار کنیم یا نکنیم، ثروت ما پیوسته به گونهای رشد می کند که بسی بیشتر از تورم است. از دیــد مــن ایــن وضعیت را باید آزادی نامید. داراییهای ما آنچنان زیادند که به صورت خودکار افزایش می یابنــد. ماننــد درختی است که می کاریم. سالها به آن آب می دهیم، ولی روزی می رسد که دیگــر بــه شــما نیــاز نــدارد. ریشههایش به خوبی در زمین فرو رفته است. درخت دیگر از شما بی نیاز می شود و تنها سایهای آرام بخــش بر سرتان می افکند.

مایک امپراتوری را به دست گرفت و من بازنشستگی را برگزیدم.

امروزه ما در شرایطی متغیرتر از دوران گذشته زندگی میکنیم. به گمانم فراز و نشـیبهـای ۲۵ سـال آینده دست کم همتراز با بالا رفتن و پایین آمدنهایی است که در گذشته وجود داشتهاند.

من در شگفتم که چرا بسیاری از مردم، سخت بر پولشان توجه و تمرکز دارند ولی به پرورش خود نمیپردازند. اگر انسانها انعطافپذیر، با اندیشه باز، و آگاه بارآیند، ثروتشان در نتیجه دگرگونیها پیوسته روبهرشد خواهد بود. ولی اگر پول را حلال مشکلات خود بدانند، به گمانم راهی دشوار را درپیش گرفتهاند. هوشمندان مشکلات را از پیش پا برمیدارند و پول میسازند. پول بدون هوشمندی مالی بهزودی از کف میرود. بسیاری از مردم در زندگی خود این نکته مهم را نمیفهمند که مقدار پول بهدست آمده اهمیت ندارد، مقداری که میماند مهم است. بنابراین هنگامی که از من میپرسند از کجا آغاز کردهام، یا چگونه میتوان با شتاب ثروتمند شد، از پاسخم سرخورده میشوند. به آنان میگویم: بابای دارایم در کودکی به من گفت اگرمیخواهی ثروتمند شوی، باید دانش مالی بیندوزی. این دیدگاه را هر وقت دیدار میکردیم، چون پتک بر مغزم میکوبید.

بابای درسخواندهام بر خواندن کتابها تأکید داشت و بابای دارا از من میخواست تــا در زمینــه مــالی خبره شوم.

همچنان که از راه سرمایهگذاریها، امکان سرمایهگذاریهای دوباره فراهم میآید، دورنمای ثروتمندی نیز آشکار میگردد. تعریف راستین ثروتمندی را باید از چشم دارنده ثروت نگریست. ممکن است که انسان از دید خودش هیچگاه بسیار دارا جلوه نکند.

تنها باید این نکات مهم را به خاطر داشت:

ثروتمندان "دارایی" میخرند.

نادارها تنها هزينه بهبار مي آورند.

طبقه میانی جامعه "بدهیهایی" میخرد که گمان میکند "دارایی" است.

در سال ۱۹۷۶ از آقای ری کـراک (Ray Kroc) درخواسـت شـد تـا بـرای دانشـجویان کارشناسـی ارشـد مدیریت بازرگانی دانشگاه تگزاس سخنرانی کند. ری از دانشـجویان پرسـید: مـن در چـه کسـبو کـاری هستم؟ دانشجویان همگی به خنده افتادند و گمان کردند که ری با آنان شوخی میکند.

کسی پاسخ نداد، و ری پرسشاش را تکرار کرد: تصور میکنید که کسبو کار من چیست؟ دانشـجویان دوباره خندیدند، تا اینکه یکی از دلیرترین آنان به سخن درآمد و گفت: ری، در جهان چه کسی نمیداند که شما در کار همبرگر هستید؟ ری با پوزخند گفت: این همان پاسخی است که پیش خـود تصـور مـیکـردم خواهید داد. اندکی درنگ کرد و سپس با شتاب گفت: خانمها و آقایان، من در کـار مسـتغلات هسـتم نـه همبرگر.

ری زمان زیادی را به توضیح دیدگاههای خود پرداخت. در برنامه کار ری میدانست که هدف نخستیناش فروش امتیاز رستوران است، ولی آنچه که هیچگاه به فراموشی نمیسپرد، گزینش محل مناسب رستورانها بود. خریداران امتیاز رستوران، بهای زمین آن را هم میپردازند که به مالکیت "سازمان ری کراک" درمیآید.

بخش پیشین را با این مطلب پایان دادیم که بسیاری از مردم برای دیگران، نه برای خود کار میکننــد. آنان نخست برای دارنده شرکت، پــس از آن بــرای دولــت گیرنــده مالیــات، و ســپس بــرای بانــکـهــای وامدهنده به ایشان کار میکنند.

در دوران کودکی ما رستوران مکـدونالد در آن حوالی شعبه نداشت، ولی بابای دارا همان درسی را بــه من میداد که ری کراک در سخنرانی خود در دانشگاه تگزاس عنوان نمود:

راز شماره ۳ ثروتمند شدن. آن راز این است "به کسبوکاری برای خودتان بیندیشید"

\T

گرفتاریهای مالی، اغلب پیامد کار کردن برای دیگران در سراسر زندگی اسـت. بسـیاری از مـردم در پایان روز کاری، چیزی از خود ندارند. برای اینکه در زمینه مالی بینیاز شوید باید برای خود نیز کسبوکاری به وجود آورید. دارا بودن کسبوکار ستون داراییها را در برابر درآمدها به گردش درمیآورد.

همانگونه که قبلاً گفته شد، قدم اول، شناخت تفاوت دارایی از بدهی و خرید دارایی است. ثروتمنـدان چشم به ستون داراییها دارند، در حالی که دیگران به انتظار صورتحساب درآمد نشسـتهانـد. کـاری کـه بسیاری میکنند، همین است که بیخیال از خانه بیرون میروند و با کارتهای اعتباری به خریـد خـودرو یـا دیگر کالاهای تجملی دست میزنند. ممکن است که تنها حوصلهشان از یک وسیله بهسـرآمده و خواسـتار اسباب بازی تازهای باشند. کسانی که با کارتهای اعتباری و وام بانکی اقلام تفریحـی و تجملـی مـیخرنـد، اغلب ناچار میشوند تا در زیر فشار مالی، آنها را با بهای اندک بازبفروشند.

پس از وقت گذاشتن و اندیشیدن در بنیان سرمایه گذاریهای سنجیده و نیرومندی ستون داراییهای راستین، میتوان به بهرهبرداری از پاداش ساخته و پرداخته آنها آغاز نمود. راهی که بــه ســوی ثروتمنــدی پیش می رود. این پاداش صرف وقت و دانش مالی کسانی است که کسبوکار خود را به راه انداختهاند.

داستان رابین هود و مردان او را از دوران دبستان به یاد داریم. آموزگار مــا ایــن داســتان را از نمونــههــای برجسته قهرمانی میدانست. کسی که پول و ثروت را از داراها میربود و میان نادارها پخش میکرد. بابــای دارای من رابین هود را نه قهرمان بلکه یک کلاهبردار میدانست.

من بارها شنیدهام که میگویند: چرا ثروتمندان سهم راستین خود را ادا نمیکنند؟ یــا: ثروتمنــدان بایــد مالیات بیشتری بپردازند تا هزینه نادارها بشود. همین اندیشههای رابین هــودی (گــرفتن از ثروتمنــدان و بخشیدن به نادارها) است که مایه بیچارگی طبقه میانی جامعه و تنگدستان شده است. واقعیت ایــن اســت که ثروتمندان به درستی مالیات نمی دهند. طبقه میانی (به ویژه درسخواندهها) پرداخت عمده مالیات را برگردن دارند.

ناگفته در تاریخها این است که مالیات در اصل برای ثروتمندان وضع گردید. آن وقت چنـین اسـتدلال میشد که مالیات را برای تنبیه ثروتمندان وضع کردهاند.

صدها سال است که جنگ میان دارایان و ناداران در جریان است. فریادهای: " از ثروتمنـدان بگیریـد" پیوسته از گلوی عامه مردم بیرون آمده است. این مبارزه پیوسـته ادامـه خواهـد یافـت، ولـی بازنـدگان مردمی هستند که ناآگاهاند، آنانی که بامدادان از خواب برمیخیزند، به سخت کار کـردن مـیپردازنـد و

مالیات میدهند. ایشان اگر به روند بازی ثروتمندان آگاه بودند، (و قانون آنها را به کار مـیبسـتند) کـاری میکردند که به استقلال مالی برسند.

بابای دارا پیوسته خاطر نشان می کرد که بدون قدرت، به گوشهای رانده خواهی شد. بـه مـن انـدرز میداد که ترسناکترین فرد را بشناسم. او نه رییس یا سرپرست، بلکه مأمور مالیات است. اینـان چنانچـه فرصت بیابند، هرچه بیشتر مالیات می گیرند. بابای بسیار درسخواندهام همواره مرا تشویق می کرد تـا در شرکتی بزرگ کار مطمئنی دستوپا کنم. از مزایای پیشرفت در پلکان قدرت شرکها سخن می گفـت. او نمیدانست که با تسلیم شدن در برابر یک چک حقوق ماهانه، انسان به گاوی شیرده و سـربهزیـر تبـدیل می گردد.

هنگامی که دیدگاههای بابای دانشمند را با بابای دارا در میان میگذاشــتم، تنهــا بــه پوزخنــدی بســنده میکرد و میگفت: چرا مالک پلکان نباشی؟

به کار بستن درسهای برگرفته از بابای دارا مرا از اسیر مانــدن در دام مســابقه مــوشدوانــی رهــایی بخشید. بدون دانش و آگاهی در زمینه مالی و کارکرد پول (که بهره هوشی مالی مینامم) به دست آوردن این فرصت و رسیدن به استقلال مالی شدنی نبود.

من اکنون یافتهها و برداشتهایم را در خلال نشستها و همایشها در اختیار دیگران میگذارم، به ایــن امید که برایشان سودمند و مؤثر باشد.

بهره هوشی مالی فرایند تجربه در چهار حوزه گسترده است:

- دسابداری: این آگاهی را من باسوادی مالی مینامم. مهارتی ارزنده که برای برپـا نمـودن امپراتـوری
  خود نیاز دارید. هرچه بیشتر پول داشته باشید، باید حساب و کتاباش روشنتر باشد، وگرنه کـاخهـا
  فرومیریزند. حسابداری به بخش چپ مغز و جزییات مربوط است. به یاری این مهارت، از توانمندیها
  و کاستیهای هر کسب وکار آگاه میشوید.
- ۲. سرمایه گذاری: من نامش رادانش واداشتن پول به پول در آوردن گذاشتهام. و با بخش راست مغــز یــا
   بخش آفریننده آن پیوند دارد.
- ۳. شناختن بازارها: دانش شناخت عرضه و تقاضا. شناخت جنبههای "فنی" بــازار (آنچــه بــر اثــر کــارکرد احساسات شکل میگیرند، مانند فروش اسباببازیها در آغاز سال نو). دیگر عاملهای کــارا در بــازار، جنبههای "بنیادین" آن (چگونگی سرمایه گــذاری بــه روش اقتصــادی) اســـت. آیــا ســرمایه گــذاری در وضعیت کنونی بازار درست یا نادرست است؟
- قانون: تصور کنید که یک سازمان و یک فرد از مهارتهای فنی حسابداری و سرمایه گذاری در رونـد بازار آگاه هستند. یکی از قانونهای مالیات و بهرهبرداری از امتیازهای داشتن شرکت آگاه و دیگـری ناآگاه است. تفاوت حرکت و پیشـرفت ایـن دو هماننـد راه رفـتن و پـرواز کـردن خواهـد بـود. در درازمدت، نتیجه بسیار متفاوت است.

بهره هوشی مالی، از برآیند و همافزایی مهارتها و هوشمندیهای بسیاری ساخته میشود. ولی از دیــد من، ترکیب چهار مهارتی که پیشتر آوردیم، مایه اصلی رسیدن به این ویژگی است. اگــر مــیخواهیــد بــه ثروتی چشمگیر برسید، ترکیب این مهارتها (دستیابی به هوشمندی مالی) برایتان بسیار ضروری است. فردی که برای شرکتها کار میکند: یک ثروتمند شرکتدار: ۱. درآمد دارد ۲. مالیات میپردازد ۲. هزینه میکند

ماليات مىيردازد

همه از توانمندیها و هوش خوبی برخوردار هستیم ولی آنچه دست ما را میبندد، اندکی خـود ـ نابـاوری است. اقدام نکردنهای ما ناشی از ناآگاهی مالی نیست، بیشتر از نداشتن اعتمادبهنفس است. این کاسـتی در برخی از مردم آشکارتر است.

پس از ترک مدرسه، اغلب میدانیم که چگونگی نمرههای درسی دوران مدرسهای چنــدان بــا اهمیــت نیستند. از زندگی واقعی، به چیز دیگری نیاز داریم.

شنیدهام که با عنوانهای گوناگون (زَهره، دل، دلیری، زیرکی، سرسختی و مانند اینها) از آن یاد میکنند. این عامل، هر عنوانی داشته باشد، بر ساختن آینده فرد بیش از هر نتیجه و سابقه درسی تأثیر میگذارد.

تجربه شخصی خودم نشان داده است که هر دو عامل دانش مالی و دلیری در کار هم ضـروری اسـت. چنانچه ترس غالب گردد، نبوغ سرخورده میشود. در کلاسهایم به دانشجویان سخت توصیه میکنم کـه خطرپذیری را بیاموزند، دلیر باشند و اجازه دهند تا نبوغ آنان ترس را به قدرت و هوشمندی بدل کند. این اندرز برای گروهی کارساز است و دیگران را تنها به هیجان وامیدارد.

میبینیم که در زمینه کار کردن با پول، اغلب دستبهعصا و در شرایطی ایمن راه میروند. پرسشهایی از این دست را ا آنان مطرح میکنم:

چرا باید به پیشواز خطر بروند؟

هزینه میکند

چرا لازم است تا هوشمندی مالی خود را پرورش دهیم؟

چگونه میتوان سواد و آگاهی مالی به دست آورد؟

پاسخ من این است: تا گزینههای بیشتری در راه پیروزی داشته باشیم.

بسیاری از مردم تنها یک راه را می دانند: سخت کار کردن، پسانداز، و وام گرفتن. چراباید هوشـمندی مالی را افزایش دهید؟ زیرا میخواهید کسی شوید که سرنوشت خود را می آفرینـد. بـا هرچـه رخ دهـد روبهرو میشوید و آن را بهتر میکنید. گروه کوچکی می دانند که شانس آفریدنی است، همان گونه که پول آفریدنی است. چنانچه بخواهید خوشبخت شده و پول بیافرینید، (به جای اینه به سخت کوشی بپردازید) به هوشمندی مالی نیاز دارید. اگر از آن دسته مردم هستید که در انتظار فـراهم آمـدن "فرصـت مناسـب"

مینشینند، باید زمان زیادی انتظار بکنید. مانند این است که منتظر شوید تا همه چــراغهــای راهنمــایی در سراسر مسیر ۱۰ کیلومتری شما سبز شوند، آنگاه آغاز به حرکت نمایید.

تنها دارایی نیرومندی که داریم مغزمان است. اگر ان را بهدرستی پرورش دهـیم، مـیتوانــد دنیــایی از ثروت را که یک آن به نظر میرسد، بیافریند. از سوی دیگر مغزی کــه پــرورش نیابــد، مــیتوانــد آنچنــان تنگدستی فراهم آورد ه تا چند نسل در خانواده ادامه یابد.

اغلب از من میپرسند که چگونه یک دلار را یک میلیون دلار کردهام. کمتر میل دارم که از خودم بگویم. تنها زمانی که بخواهم از سادگی فرایند یاد کنم، نمونههایی را میآورم. اگر شما با بنیان کار، به ویــژه چهــار ستون اصلی هوشمندی مالی که پیش تر آوردیم، خوب آشنا شوید، پیشرفت تان آسان و آســان تــر خواهــد شد.

خود من بیشتر از دو راه برای رشد ثروتم استفاده میکنم: مستغلات و سپام شرکتهای کوچک. زیربنــا را بر مستغلات گذاشتهام. جریان نقدینگی در آنها روزانه و پیوسته است. گهگاه ارزش آنها هم بالا مــیرود. من به کسی توصیه پیروی از این راهبرد را نمیکنم. اینها تنها مثال و نمونه هستند. در فرایندهای پیچیدهای که درک نمیکنم وارد نمیشوم. حساب و کتاب ساده و هوشمندی عــادی ابــزار فعالیــتهــای مــالی مــن هستند.

به پنج دلیل در اندرزهایم از مثال و نمونه استفاده میکنم:

- برای تشویق انسانها به یادگیری.
- نشان دادن سادگی فرایند، آنگاه که بنیان استوار شده باشد.
- نشان دادن اینکه برای رسیدن به هر هدف، میلیونها راه وجود دارد.
  - نشان دادن اینکه همگان میتوانند به ثروت برسند.
- نشان دهم که با دانش ساخت موشک درگیر نیستیم و کاری ساده است.

من به پول همانند بازی تنیس خود مینگرم. سخت بازی میکنم. اشتباه رخ میدهــد، اصــلاح مــیکــنم، اشتباههای تازهای رخ میدهد، دوباره اصلاح میکنم و بهتر میشوم. اگــر مســابقه را بــاختم، بــه کنــار تــور میروم، دست حریف را میفشارم و با لبخند میگویم: به امید دیدار در یکشنبه دیگر.

ما دو گونه سرمایه گذار داریم:

- گروه نخست که عمومیت بیشتری دارند، آنانی هستند که یک "بسته سرمایه گذاری" را می خرند.
   از آغاز تا خرده فروشی، هر فعالیت، همچـون شـرکت دادوسـتد امـلاک و مسـتغلات، کـارگزاری بورس، یا برنامه ریزی مالی، می تواند صندوق سرمایه گذاری مشترک یا سهام و اوراق بهادار را هـم دربر گیرد. راه ساده، تمیز و آسان در سرمایه گذاری است. نمونه کسی است کـه خواهـان خریـد یک رایانه است. به فروشگاه می رود و دستگاه را کامل خریده از قفسه فروشگاه برمی دارد.
- ۲. گروه دوم آنانی هستند که سرمایه گذاری می آفرینند. اینان بخشهای یک سرمایه گذاری را روی هم سوار می کنند. همانند کسی که قطعات یک رایانه را جداگانه خریداری می کند و دستگاه را می سازد. مانند موردی است که دستگاهی را همخوان با نیاز و خواست خود بسازیم. من سوار

1.

کردن قطعات رایانه را نمیدانم، ولی میدانم که چگونه بخشهای یک فرصت را به هم گـرد آورم یا کسانی را میشناسم که میتوانند چنین کنند.

اگر میخواهید که از گروه دوم سرمایه گذاران باشید، به فراگیری سه مهــارت بنیــادین نیــار داریــد. ایــن مهارتها را افزون بر آنچه در زمینه رسیدن به هوشمندی مالی آوردیم، باید فراگرفت:

- ۱. چگونه فرصتهایی را شناسایی کنم که دیگران ندیدهاند؟ شما میتوانید چیــزی را بــا مغــز خــود
   ببینید که دیگران با چشم نمیبینند.
- ۲. چگونه پول تأمین کنیم؟ بسیاری از مردم تنها راه بانک را میشناسند. گروه دوم از سرمایه گــذاران
   که مورد نظر ما هستند باید راههای ویژهای برای تأمین سرمایه بیابند.
- ۳. چگونه افراد هوشمند را سازمان دهیم؟ هوشمندان کسانی هستند که با افراد هوشمندتر از خـود
   کار میکنند، یا آنان را به استخدام درمیآورند. هنگامی که نیاز به رایزنی دارید، هوشـمندانه بـه
   گزینش مشاور بپردازید. البته همکاری خطر دارد. به جای ترس و گریز از خطر، مـدیریت کـردن
   آن را بیاموزید

چیزهای فراوانی هست که یاد بگیرید. پاداش یادگیری بسـیار هنگفـت اسـت. اگــر نمـیخواهیــد کــه مهارتهای لازم را بیاموزید، سرمایهگذاری از گونه ن~~خ~~ست توصیه میشود.

İ

مهمترین مهارتهای مدیریتی برای پیروزی را میتوان چنین بیان داشت:

- ۱. مدیریت نقدینگی
- مدیریت نظامها (از جمله خود و زمانی که با خانواده می گذرانیم)
  - ٣. مديريت انسانها

انسانها ممکن است که بهرغم درس خواندن و آگاه شدن از زمینه امور مالی، همچنان بر سر راه رسـیدن به استقلال مالی با موانعی روبهرو شوند. به پنج دلیل عمده ستون داراییهای برخـی از آنــان کــه اطلاعــات مالی هم دارند، اغلب خالی میماند. دلایل پنج گانه عبارتند از

- ۱. ترس
- ۲. بدبینی
  - ۳. تنبلی
- عادتهای نادرست
  - ۵. تکبر

به باور من هر انسانی در درون خود از یک نبوغ مالی برخوردار است. مشکل اینجا است که بلـوغ مـالی خوابیده و نیاز به بیدار شدن دارد. خوابیدن آن پیامد تحمل آن اندیشه فرهنگی است که پول را سرچشمه همه بدیها میداند. در این فرهنگ انسان تشویق میشود تا خوب درس بخواند، شغل درازمدتی بگیرد و برای پول درآوردن کار کند. به ما یاد نمیدهند که چگونه پول را هم به کار کردن و خدمت خود واداریم.

من فرایند دهگامه زیر را به منظور پرورش استعداد خدادادی به شما عرضه میکنم. استعداد و نیرویی که تنها در اختیار و ما شماست.

گام ۱- به نیرویی برتر از آنچه آشکار است نیاز دارم: نیروی روان.

فهرست مختصری درست میکنم. نخست "نخواستنها" که آفریننده "خواستنها" هستند:

- نمیخواهم که در سراسرزندگیام کار کنم.
- شغلی مطمئن و خانهای در حومه شهر را نمیخواهم.
  - نمیخواهم کارمند کسی باشم.
- -متنفرم از اینکه مانند پدرم به دلیل گرفتاریهای کاری به تماشای مسابقه فوتبال فرزندم نروم.
  - متنفرم از اینکه حاصل سخت کوشی و جان کندن خود را مانند پدرم به دولت بدهم.

اكنون "خواستنها" را به ياد بياورم:

-میخواهم برای سفر کردن و زندگی به سبکی که دوست دارم، آزاد باشم.

- میخواهم در جوانی به اینها برسم.
- ساده سخن اینکه میخواهم آزاد باشم.
- مهار وقت و زندگی به دست خودم باشد.
- میخواهم پول را به خدمت و کار کردن وادارم.

گام۲- حق انتخاب روزانه: نیروی گزینش

به این دلیل است که انسانها میل دارند تا در سرزمینی آزاد زنــدگی کننــد مــا خواهــان حــق انتخــاب هستیم.

گام ۳ – در دوست گرفتن دوراندیش باشید: نیروی همگرایی

من دوست را بر پایه وضعیت مالی برنمی گزینم. من دوستانی دارم که از تنگدستی آهشان بلند است و دوستانی که میلیونها دلار ثروت دارند. نکته مهم این است که از هــر دو گــروه چیــز مــیآمــوزم و ایــن یادگیری آگاهانه است.

گام ٤- در یک فرمول خبره شوید، سپس به یادگیری فرمـول تــازهای روآوریــد: نیــروی باشــتاب آموختن.

نانوایان در پخت نان نسخهای را پیروی میکنند، حتی اگر ننوشته و تنها در مغزشان باشد. پــول ســاختن هم چنین است. به این دلیل است که پول را اغلب "مایه" مینامند.

گام ۵- نخست سهم خود را بپردازید.

اگر نمیتوانید مهار خود را در دست داشته باشید،به گرد ثروتمندی نگردیــد. نخســت بــه یــک دوره نظامی یا انضباطی بپیوندید تا این مهارت را به دست آورید. سرمایه گذاری کــردن، پــول درآوردن و آن را برباد دادن معنا ندارد.

بیبهره بودن از خود ساماندهی است که برندگان پولهای بازیهای لاتاری را یکشـبه بــه روز سـیاه مینشاند. نبود خودساماندهی است که دریافتکنندگان اضافه حقوقهای کــلان را بــیدرنـگ بــه خریــد خودرو تازه یا سفرهای تفریحی میکشاند.

به کارآفرینان توصیه میشود به جای تمرکز بر کالا، خدمات و دسـتمزدها، بــر پــرورش مهــارتـهــای مدیریتی تمرکز کنند. سه تا از مهمترین مهارتـهای ضروری عبارتند از:

- مدیریت جریان نقدینگی
  - ۲. مدیریت انسانها
  - ۳. مدیریت وقت خود

Y**Y**

گام ۶- به کارگزاران خوب مزد بدهید. نیروی رایزنی برتر

اغلب میبینیم که بر دیوار خانهها تابلوی فروش بیواسطه نصب کردهاند، یا در آگهیهای تلویزیونی از "کارگزاران ارزان" میشنوید. بابای دارا عکس اینها را توصیه میکرد. او عقیده داشت که باید به حرفهایها دستمزد خوب پرداخت، خودش نیز چنین میکرد. کارگزار چشم و گوش شما در بازار است، همـواره آنجـا هستند و نیازی به حضور من و شما نیست.

گام ۷ – همچون سرخپوستان. نیروی رایگان گرفتن

نخستین مهاجران به امریکا در برابر برخی از عادتهای فرهنگی بومیان سردرگم میشدند. برای مثــال چنانچه یک سفیدپوست احساس سرما می کرد، سرخپوستان به وی پتو میدادند. سفیدپوست آن را هدیه میپنداشت و هنگامی که سرخپوست برای پس گرفتن پتو می آمد، اغلب جریان به بگومگو ختم میشد.

گام ۱۸- داراییها برایتان وسائل رفاه و خوش گذرانی میخرند. نیروی تمرکز

من چیزهای قشنگ و تجملی را به اندازه دیگران دوست دارم. تنها تفاوت این است که بسیاری از مردم چیزهای تجملی را با گرفتن وام و اعتبار میخرند.

گام ۹- نیاز به پهلوانان: نیروی افسانهها

در بازیهای کودکی، آرزو میکردم مثل قهرمانان باشم و میخواسـتم همـه چیــز دربــاره آنــان بــدانم باشگاه و میزان پرداختهای آنان را میشناختم و میدانستم که قهرمانــان چگونــه بــه آنهــا راه مــییابنــد. میخواستم تا همه چیز را درباره قهرمانان دلخواهم بدانم، زیرا میل داشتم مانند آنها شوم.

گام ۱۰- به دیگران بیاموزید، خودتان نیز خواهید آموخت: نیروی بخشش

هر دو بابای من آموزگار بودند. بابای دارا به من درسی داد که در سراسر زندگی همراهم خواهد ماند و آن نیاز به خیرخواهی و بخشندگی است. بابای دانشمندم از وقت و دانش خود بسـیار مـیبخشـید، ولـی هرگز پول به کسی نمیداد. او میگفت وقتی پول اضافی داشتم چنین خواهم کرد، و صد البته هیچگاه چنـین فرصتی پیش نمیآمد.

●آنچه را اکنون انجام میدهید، کنار بگذارید. به سخنی دیگر، کارتان را متوقف کنید و ارزیابی نمایید که چه فعالیتهایی نتیحهبخش و کدامها بینتیجه بودهاند.

- به دنبال اندیشههای نو باشید.
- کسی را بیابید که راهی را که شما میخواهید بروید، پیشتر رفته باشد. او را به ناهار مهمــان کنیــد. از وی راهنماییهای بکر بخواهید و چموخم انجام آن فعالیت را جویا شوید.
  - در کلاسها شرکت نموده و نوارهای آموزشی بخرید.
- پیشنهادهای فراوان بدهید. هنگامی که در پی خرید ملک هستم، به موارد زیادی سر میزنم و پیشنهاد میدهم. اگر شما از پیشنهاد درست آگاهی ندارید، مانند من هستید. پیشـنهاد را بنگـاه و کـارگزار میدهد. کار اندکی برای من میماند.
- در هر ناحیه ماهانه ۱۰ دقیقه رانندگی و یـا پیـادهروی کنیـد. مـن بسـیاری از مـوارد خـوب را هنگـام پیادهروی پیدا کردهام.
- اصول شناسایی ارزش در همه موارد (خرید مستغلات، سهام، شرکتی تازه، خانهای تازه، همسـر، حتـی پودر رختشویی) یکسان است. فرایند همواره یکسان است، باید بدانید چه میخواهیــد و در پــی آن بگردید.
  - به دنبال موارد مناسب باشید. سود را باید هنگام خرید برد نه فروش.
    - از تاریخ درس بیاموزید.
    - آنانی که به راه میافتند، از ایستاده ها میگذرند.

اینها پارهای از کارهایی است که من در پی یافتن فرصتها کرده و میکنم. همانگونه کـه فعـل انجـام دادن را بارها و بارها در این کتاب آوردهام، به اقدام و عمل کردن باور دارم. باید پـیش از انتظـار پـاداش مالی اقدام کنید.

پس هماکنون دست به کار شوید.